

Budapest Főváros Önkormányzat városigazgatóság főosztály
Németh László főosztályvezető

BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZAT VÁROSIGAZGATÓSÁG FŐOSZTÁLYA
61/8479-2/2019
2019 OKT 07.
Tárgy: Farkaserdő természetvédelmi területtel nyilvánítására
Tárgy: Farkaserdő természetvédelmi területtel nyilvánítására

Civil kezdeményezésű Beadvány a Farkaserdő és a mellette fekvő vizes élőhely Természetvédelmi Területtel nyilvánítására.

Tisztelt Főosztályvezető Úr!

Szeretnék élni a civil kezdeményezés jogával a Budapest IV. kerület Farkaserdő és a mellette fekvő vizes élőhely természetvédelmi területtel nyilvánításának kezdeményezése ügyében.

2019.09.05 -én petíciót indítottunk a "Farkaserdő Természetvédelmi területtel nyilvánítása" címmel, melyet több mint 2000 polgár írt alá, támogatva ezzel azon szándékukat, hogy ezt a ritka természeti területet vonják oltalom alá.

A terület története:

Budapest IV. kerületében elterülő erdő, melyet a XVIII. században alapítottak, és a Károlyi család tulajdonát képezte 1950. január 1.-ig, amikor is a Fővároshoz csatolták.

A terület elhelyezkedése:

Jelenlegi területe Budapest IV. kerület Szilas-patak, Farkaserdő utca, Homoktövis utca, Megyeri út által határolt terület.

A terület jellemzői:

56 ha részben erdős terület, melyben igen ritka és értékes természetes vizes élőhely, valamint foltokban homokpusztagyep is megtalálható, számos védett növény és állatfajnak biztosítva élő-, valamint fészkelő helyet.

Az erdőben ápolt sétányok, tűzrakóhelyek, sportolásra sétára alkalmas, kedvelt pihenőhellyé teszik a területet,

így nemcsak számos védett növény- és állatfajnak, hanem a városban élő emberek számára is fontos megőrzendő életteret jelent a vizsgált helyszín.

A terület élőhelyek szerint:

Homokpusztagyep:

Középponti koordinátái WGS84:19.10342/47.59137 EOV: 654921/ 249721

Természetvédelmi szempontból igen fontos, hogy az erdő Homoktövis utca felőli részen, valamint a belső terület buckái között kisebb, és erősen veszélyeztetett foltokban zárt, és nyílt homokpusztagyeppek találhatók, a rájuk jellemző eredeti növény- és állatvilággal.

Ez a terület számos ritka, veszélyeztetett növény-, illetve állatfaj élőhelye, amit a régre nyúló kutatások bizonyítanak.

A mezőgazdasági és lakóterületi terjeszkedés miatt az ilyen élővilággal rendelkező területek döntő többsége már régóta törvényes védelem alatt állnak hazánkban.

A Farkaserdő oltalom alá helyezését, önmagában már ez indokoltá tenné, de a közelmúltban végzett újabb kutatások számos nemrég elökerült védett növényfaj jelenlétét is bizonyítják.

Ilyen a homoki fátylvirág, (*Gypsophila arenaria*), a budai imola (*Centaurea sadleriana*), valamint a homoki árvalányhaj (*Stipa borysthena*). Az Állatotthon mögötti területen megtalálható a széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*), szintén ritka, védett orchidea fajunk. A homoktövis, ami ezen a területen még megtalálható volt, a fás területek terjeszkedésével, valamint a fokozódó emberi jelenlét miatt vélhetően kipusztult.

Lápos terület:

Középponti koordinátái: WGS84: 1910362/47.58853 EOV: 654337/249401

Az erdő nyugati részétől pár száz méterre, kicsiny lápmaradvány fekszik. Az Óceánárok utca felőli részén nádassal, illetve értékes magasságos társulásokkal borított lápos élőhely található, melynek botanikai

1000089629001

szempontból az egyik legnagyobb értéke, a több mint 500 m²-összefüggő télisás-állomány (*Cladium mariscus*).

E ritka – bár nem védett – növényfaj ilyen mértékű előfordulása önmagában indokolja a védetté nyilvánítást. A közelmúlt vizsgálatai kimutatták, hogy ezen kívül még körülbelül 10 sásfaj található itt, tovább növelve ezzel a terület értékét.

Erdős terület:

Az erdő fái között elég gyakori a fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), valamint elenyésző mennyiségű nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) is megtalálható, DE különösen a szélei felé haladva, döntően őshonos tölgyfajokkal, és erdei fenyő-állománnyal találkozunk.

Állatvilág:

Az itt található állatvilág nem marad el a növénytani értékektől.

Kutatások sok védett, faj jelenlétét mutatták ki, melyek közül több alig fordul már elő a fővárosban.

A lápos területen élő vöröshasú unka (*Bombina bombina*), a barna, valamint a zöld varangy (*Bufo bufo*, *B. viridis*), de nem utolsósorban a hüllők közül a mocsári teknős (*Emys orbicularis*) is megtalálható itt. A nagy kiterjedésű nádas otthont ad több nádasban költő madárfajnak, többek között a nádi tücsökmadárnak (*Locustella luscinioides*), az énekes nádiposztának (*A. palustris*), és a nádirigónak (*Acrocephalus arundinaceus*) is.

A Farkaserdő melletti nádas állomány fészkelő madara mindezek mellett a barna rétihéja (*Circus aeruginosus*), rendszeresen előfordul a fokozottan védett vörösgém (*Ardea purpurea*), az idős fűzfák odvaiban pedig évek óta bizonyítottan költ a füleskuvik (*Otus scops*) is.

Az erdőbe kihelyezett odúkba beköltözött mogyoróspele-állományszintén a védett állatok hosszú listáját gyarapítja a területen.

Természetesen ezek csak a kiemelten védett állat- és növényfajok, mellettük az erdő élővilága sokkal nagyobb gazdagságot mutat, mely páratlan a főváros területén.

Veszélyeztető tényezők:

Az érintetlen területek, a fokozódó emberi jelenlét, valamint a sétányok és az ösvények szaporodása miatt egyre csökkennek, így egyre kisebb zavartalan területet biztosítanak élőhelyként a madaraknak, és az itt élő helyhez kötött állatfajoknak.

A zaj, ami az engedély nélküli csoportos rendezvények következménye, az itt élő állatokat zavarja, különösen a tavaszi fészkelési időszakban.

A legfontosabb veszély azonban a területet érintő fejlesztések, melyek a Farkaserdő fiatal fákkal borított szélét máris bekebelezték, valamint a tervezett Íjászpálya okán történő két hektáros erdőirtás is komolyan veszélyezteti Újpest utolsó megmaradt komplex vízi és erdei élőhelyegyüttesét.

Sajnos, ha ez megvalósul, várhatóan ezt további fejlesztések, építkezések követhetik majd, végleg eltüntetve ezt a pótolhatatlan értéket képviselő élővilágot.

Rendkívül fontos, hogy a Farkaserdő szakavatott szakembergárda oltalma alá kerüljön védve, a hosszú távon sajnos biztosan bekövetkező teljes degradációtól.

E civil kezdeményezésű beadvány forrásául a Madártani és Természetvédelmi Egyesület tudományos kutatómunkája szolgált.

A védetté nyilvánítás lehetőségének felülvizsgálatával kapcsolatos lakossági kérelem:

A fentiek okán fordulok tisztelt Főosztályvezető Úrhoz, hogy Főjegyző Asszonnyal együtt vizsgálják meg a terület helyi jelentőségű természeti oltalom alá helyezésének lehetőségét és a fentebb felsorolt védett fajok, élőhelytípusok hosszú távú megőrzésével biztosítsák e budapesti szinten egyedülálló élőhelyegyüttes megőrzését.